A magyar kultúra napja a nemzeti könyvtárban

2018/01/22
2018/01/15

A magyar kultúra napja alkalmából nyílt napot tartunk könyvtárunkban. Az 1680-as üstökös művelődés- és tudománytörténeti emlékei című tudományos konferenciával, kiállítással, valamint könyvbemutatókkal várjuk önöket!

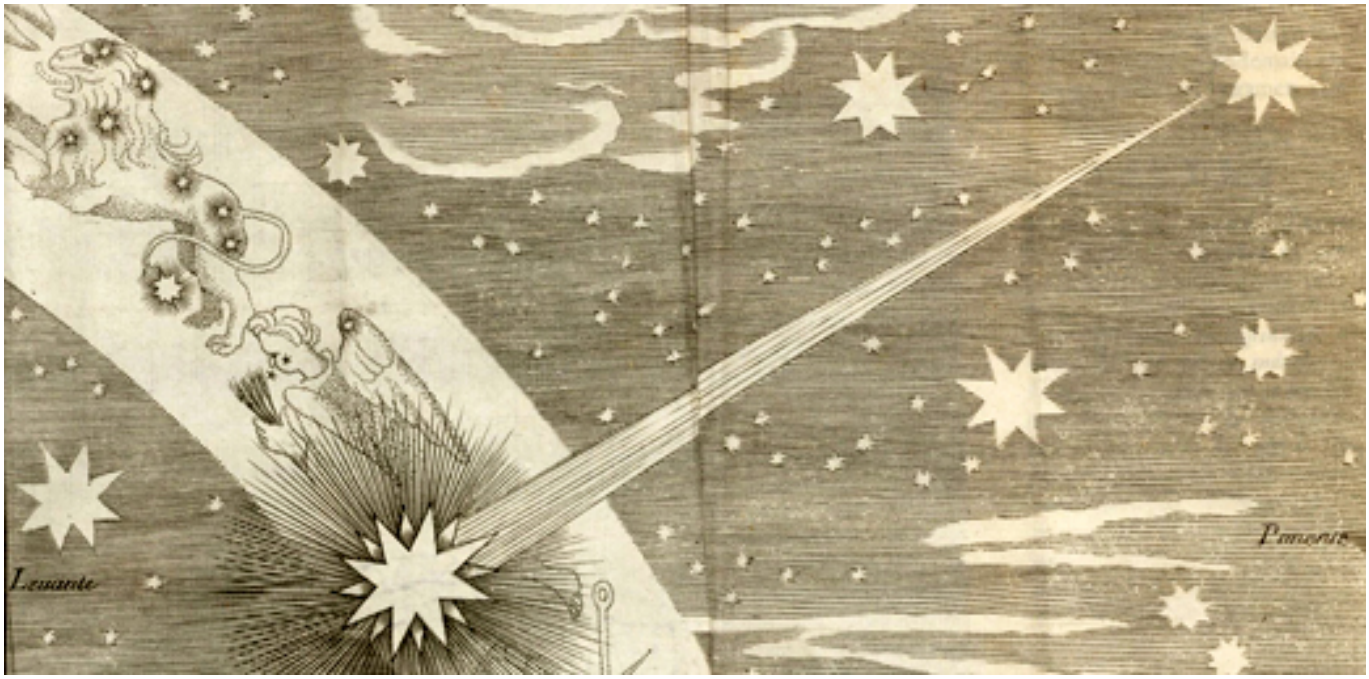

[1]

A magyar kultúra napja alkalmából nyílt napot tartunk könyvtárunkban.
Tudományos konferenciával, kiállítással, valamint könyvbemutatókkal várjuk önöket!
A program időtartama: 2018. január 22. (hétfő), 8.00-17.00

TUDOMÁNYOS KONFERENCIA

Kométák a magyar kultúra napján a nemzeti könyvtárban. Az 1680-as üstökös művelődés- és tudománytörténeti emlékei
Helyszín: Országos Széchényi Könyvtár, 6. emelet, Díszterem

08.30–09.00 Érkezés, vendégek fogadása, regisztráció
09.00–09.15 Köszöntők
09.15–09.45 Tóth Imre (MTA CSFK KTM CSI): Üstökös-kutatások napjainkban
09.45–10.00 Zsoldos Endre (MTA CSFK KTM CSI): Üstökösök az ókortól a kora újkorig
10.00–10.15 Csorba Dávid (SRKTGY): Kálvinista üstökösök
10.15–10.30 Katona Tünde (SZTE): Üstökös-csúfolók, figyelmezzetek!
10.30–10.45 Vita

10.45–11.00 Kávészünet

11.00–11.15 Žibritová, Gabriela (UKB): Tractatus Cometographicus a szlovák olvasókhoz
11.15–11.30 V. Ecsedy Judit (OSZK): Zsolna, egy különleges nyomdahely
11.30–11.45 Kovács Eszter (OSZK): A Tractatus Cometographicus nyelvi kérdései
11.45–12.00 Perger Péter (OSZK): Régi magyarországi csillagászati nyomtatványok
12.00–12.15 Vita, zárás

Meghívó [2]
Program [3]

KÖNYVBEMUTATÓK

„Üstököst látni”. Az 1680. évi üstökös művelődés- és tudománytörténeti emlékei
Helyszín: Országos Széchényi Könyvtár, 6. emelet, Díszterem

13.30–15.00 A könyvet bemutatja: Láng Benedek (BME FTT) és Monok István (MTAK)
15.00-tól Jolsvai Júlia (Jaffa kiadó) köszöntése: könyvvásárlás, kötetlen beszélgetés

[4]A 16–17. században megszaporodtak a különböző égi vagy annak vélt jelenségekről szóló beszámolók. A levelezésekben, naplókban és egyéb kéziratos feljegyzésekben fennmaradt leírásokon túl óriási mennyiségi növekedést láthatunk a nyomtatott könyvek vizsgálatakor. Ezek a szövegek műfajukból eredendően rövid terjedelmű, alkalmi jellegű traktátusok, s tudománytörténeti szempontból igen változatos képet mutatnak. Találunk közöttük olyanokat, melyek komoly adalékokkal szolgálnak a 16. században fogant új tudományos világkép elterjedéséhez (elég itt a neves dán csillagász, Tycho

Brahe üstököselméletére vagy hogy a katolikus püspökből lett unitárius gondolkodó, Dudith András babonaság ellen írott népszerű értekezésére gondolnunk), s akadhat kezünkbe olyan is, mely az asztrológiai tévképzetek széles skálájával riogatja az égen feltűnt üstökösöktől rettegőket. Az 1618-as kométát a harmincéves háború hírnökeként tartották számon később, a Daniel Defoe által leírt és az 1664-es londoni pestist „jelző” üstököst pedig Zrínyi Miklós is láthatta a sikeres téli hadjárata idején Csáktornya felett. Ebbe a sorba illeszkedik az 1680. decemberében megjelent objektum, amelyről magyar, cseh, német, és latin nyelven olvashatunk egykorú forrásokat. Kötetünk ezen nyomtatványok hasonmását, átírását és - ahol szükséges - magyar fordítását tartalmazza. Az égi jelenség fel- és eltűnését még érthetőbbé teszik a kötetben szereplő művelődés- és tudománytörténeti tanulmányok.

Forrás: Jaffa kiadó *[5]*

Lakatos Éva: Kikötőben maradt hajók – Laptervezetek, meg nem jelent lapok válogatott bibliográfiája
Helyszín: Országos Széchényi Könyvtár, Tanácsterem (5. emelet, 516-os szoba)

15.30 A vendégeket köszönti: Boka László tudományos igazgató
A könyvet bemutatja: Buzinkay Géza történész, Kégli Ferenc bibliográfus és Herendi László, a kötet szerkesztője
Meghívó az eseményre [6]

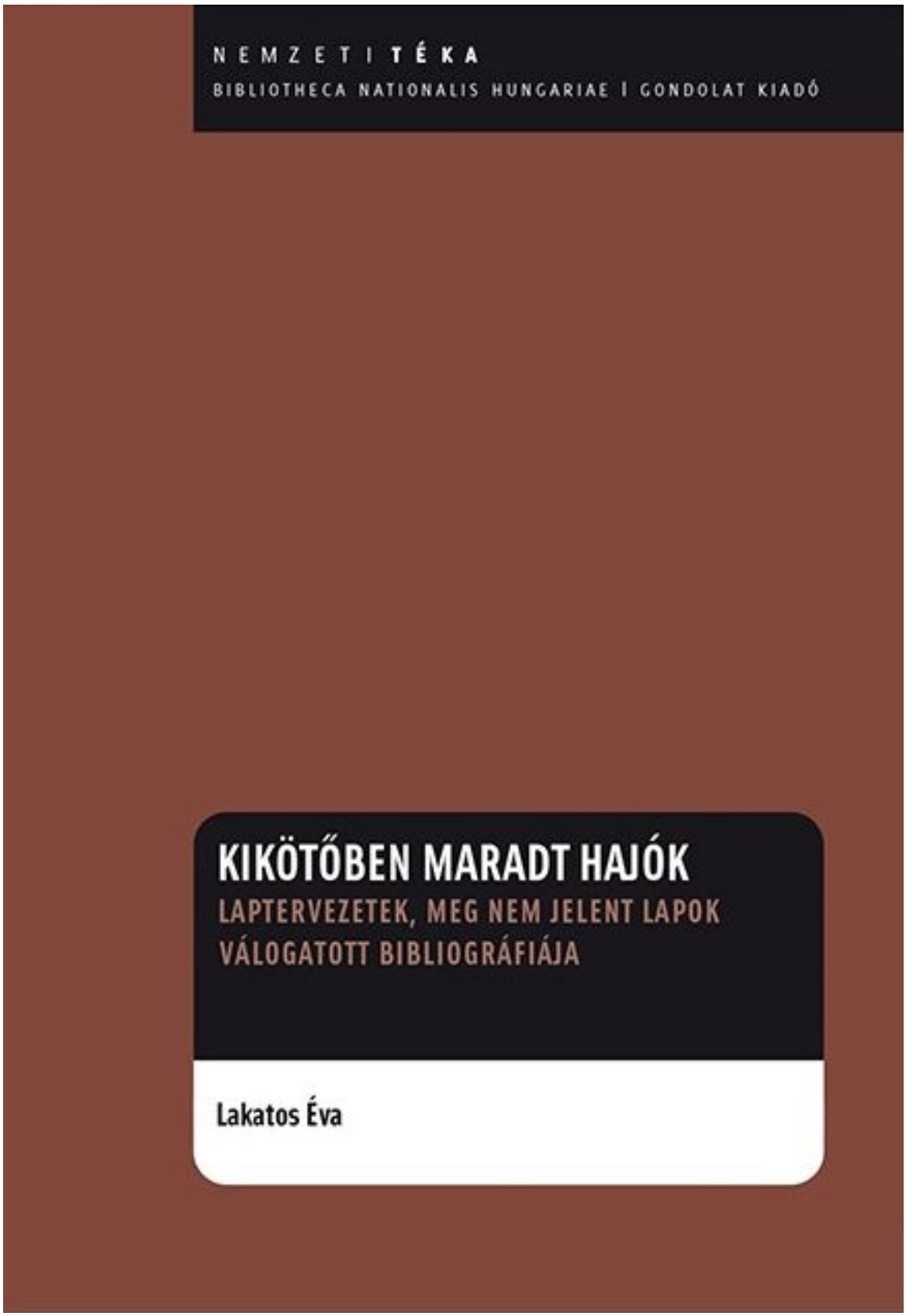

[7]Ez a bibliográfia a 2014-ben elhunyt Lakatos Éva sajtóbibliográfusi gyűjtőmunkájának „oldalvizén” összeállított anyag. Olyan laptervezetek gyűjteménye, amelyek nem valósultak meg, illetve csak mutatványszám jelent meg belőlük, vagy legfeljebb három példányban láttak napvilágot. A tételek leírásai a sajtóban megjelent hírek, beharangozók, előfizetési felhívások alapján készültek. A bibliográfia fő célja megmutatni (a nem megvalósulás mellett) egyes lapok előéletét, feltárni, hogy néhány megvalósult lap milyen forrásból indult, vagy milyen átalakulás után jött létre mégis. Kik és milyen szervezetek, mikor és hol próbálkoztak lapindítással, milyen körülmények akadályozták a

megjelenést.

A bibliográfia több évtizedes gyűjtőmunka eredménye. Elsősorban az irodalmi, társadalmi, gazdasági, politikai lapok kerültek be a gyűjteménybe. Nem képezik részét a bibliográfiának a reklám- és hirdetési újságok laptervei. Kiemelt cél a minél teljesebb körű gyűjtés volt, de a lehetőségek és az idő valamelyest korlátot szabott a munkának. A kötet így is értékes kor- és kultúrtörténeti csemegékkel szolgál. A gyűjtés – a sajtó alá rendező utód, Herendi László révén – természetesen folytatódik, különösen a közelmúlt és a mai világ online sajtójára is kiterjesztve.

OSZK Könyvkiadó – Gondolat Kiadó közös kiadása

KIÁLLÍTÁSOK

[8]Fotók a Bartók Béla Emlékházról *– kétnapos kiállítás*
A Bartók Béla Emlékházról [9] készült fotókat – az OSZK Jelenkori Fotóművészeti Gyűjteményébe

nemrég bekerült gyűjteményt – mutatjuk be 2018. január 22-én és 23-án nyitva tartó tárlatunkon az Ars Librorum térben.
Az alkotók jóvoltából a nemzeti könyvtár állományába került fotósorozat [10] a Magyar Alkotóművészek Országos Egyesülete Fotóművészeti Tagozatának [11] művészei csoportos kiállításain voltak először láthatók – több mint tíz esztendővel ezelőtt.
A Fotóművészeti Tagozat tagjai közül tizenegyen vállalták a feladatot akkor: a mai Bartók Béla Emlékház, a nevezetes Csalán úti villa fényképezését. A zeneszerző emlékét hajdani személyes tárgyai, dolgozószobájának részletei, hangszerek részletei, kottái idézik fel. A látvány, a valóság elemeinek átfogalmazása azonban már erősen tükrözi az egyes fotóművészek látásmódját, a bennünket körülvevő világ látható tárgyaihoz valamint a muzsikához való viszonyát is.
Megtekinthető a könyvtár nyitvatartási idejében. A látogatás ingyenes.

„Üstököst látni” – egynapos kiállítás
A konferencia ideje alatt a Díszteremben tekinthető meg az „Üstököst látni” című kamarakiállítás.

RAKTÁRI SÉTÁK

A magyar kultúra napja tiszteletére ismét megnyílnak raktáraink. Január 22-én 11 órától és 14.30-tól vezetett sétát tartunk, melyre 2018. január 19-éig 14 óráig lehet jelentkezni a csoportvezetes@oszk.hu [12] címen.

KÜLSŐ PROGRAMOK

- A Hymnus kézirata Nyíregyházán vendégeskedik [13]
- Könyvbemutató Balatonfüreden [14]

BEIRATKOZÁSI KEDVEZMÉNY

Január 19-én és 20-án kedvezményesen iratkozhatnak be [15] könyvtárunkba.

Videó az eseményről [16]
2018/01/08 - 10:56

Forrás webcím: https://oszk.hu/rendezvenyek/magyar-kultura-napja-2018

Hivatkozások:
[1] https://oszk.hu/sites/default/files/Cometa_apparsa_in_Roma_l%27Anno_1680-1200px.jpg
[2] https://oszk.hu/sites/default/files/comet_front.jpg
[3] https://oszk.hu/sites/default/files/comet_back.jpg
[4] https://oszk.hu/sites/default/files/ustokost-latni-boorito.jpg
[5] http://www.jaffa.hu/konyvek-reszletek.php?konyv_id=3213
[6] https://oszk.hu/sites/default/files/kikotoben_maradt_hajok_konyvbemutato_meghivo_2018_01_22.jpg
[7] https://oszk.hu/sites/default/files/kikotoben_maradt_borito.jpg
[8] https://oszk.hu/sites/default/files/maoe-modos-gabor-bartok.jpg
[9] http://www.bartokmuseum.hu/
[10] http://dekorfoto.hu/maoe/02/
[11] http://www.alkotok.hu/hu/fotomuveszeti-tagozat
[12] mailto:csoportvezetes@oszk.hu
[13] http://www.oszk.hu/hirek/hymnus-kezirata-nyiregyhazan-vendegeskedik
[14] http://www.oszk.hu/hirek/konyvbemutato-balatonfureden
[15] http://www.oszk.hu/hirek/beiratkozasi-akcio-magyar-kultura-napja-2018

[16] https://youtu.be/9lsSQMmGSTk
[17] https://oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/hirek
[18] https://oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/rendezvenyek